👩‍🏫 מהדורה למורה – המשרד שלהם הוא שולחן המטבח

כתבה · כיתה ט' · עתיד ובחירות · מסלול רגיל

💡 מבנה הדף: פתיחה ← טקסט בפסקאות מסומנות ← חלק א' איתור (רמה א') ← חלק ב' הסקה, השוואה ומונח (רמה ב') ← חלק ג' טיעון ועמדה (רמה ג') ← משימת כתיבה ← כרטיס יציאה.

חלק א' – איתור מידע

1. ממה בנו גל ושירה את הדגם הראשון, ולמי הציגו אותו (פסקה א')? · מקרטון ומקרשים במחסן של סבא; הציגו למנהלת.

2. אילו שלוש תכונות צריך יזם לפי המדריך יואב לוי (פסקה ב')? · סקרנות, אומץ להציג רעיון למבוגרים, סבלנות.

3. אילו הוצאות לא חישבה מאיה בחודש הראשון (פסקה ג')? · חמאה, אריזות וחשמל.

חלק ב' – הסקה, השוואה ומונח

4. (הסקה) הסיקו מן המשפט "אחרי חודשיים היו לנו שלושה תלמידים ושישה מורים": מה הייתה הטעות של עידו בתחילת הדרך? · הוא בנה שירות בלי לבדוק מה הלקוחות צריכים באמת (וגם בלי לפרסם), ולכן היו יותר נותני שירות מאשר מקבלים.

5. (השוואה) השוו בין המיזם של מאיה לבין המיזם של גל ושירה: במה הם דומים ובמה שונים (מטרה, מי נהנה, מה למדו)? · דומים: התחילו בקטן מרעיון אישי ולמדו מיומנויות. שונים: מאיה – עסק פרטי להכנסה, למדה מחיר ואיזון; גל ושירה – פתרון לבעיה ציבורית של בית הספר, למדו להציג למבוגרים.

6. (מונח) הסבירו את המשפט "כישלון הוא בסך הכול מידע" (פסקה ו'), והראו כיצד הוא בא לידי ביטוי בסיפור של עידו. · כישלון מלמד מה לא עובד ומכוון לתיקון; עידו למד מהכישלון שהתלמידים רוצים הכנה למבחנים ושינה את המיזם.

חלק ג' – טיעון ועמדה

7. יש הטוענים שבתי ספר צריכים ללמד יזמות כמקצוע חובה, ויש הטוענים שבגיל 14–15 עדיף להתמקד בלימודים ובחברים. באיזו עמדה אתם תומכים? נמקו, והסתמכו על פרט אחד לפחות מן הכתבה או מניסיונכם. · תשובה פתוחה: עמדה + נימוק + ראיה (מה למדו שלושת היזמים; האפייה עד אחת בלילה; "הבסיס של יזמות").

משימת כתיבה – מה בודקים

8. זהו בעיה קטנה בבית הספר או בשכונה, והציעו לה מיזם. כתבו: הבעיה, הפתרון, את מי נשאל קודם, ומה יהיה הצעד הראשון (8–10 שורות). · בעיה מוגדרת, פתרון ריאלי, בדיקה עם משתמשים, צעד ראשון קטן, לשון ברורה.

📋 מחוון לתשובה הפתוחה (חלק ג')

4 – מצוין · עמדה ברורה בפתיחה; שני נימוקים הגיוניים; הוכחה או דוגמה מדויקת מן הטקסט (עם ציון פסקה); סיכום; לשון תקינה ומכבדת.

3 – טוב · עמדה ברורה; נימוק אחד מפותח היטב; דוגמה מן הטקסט או מן הניסיון; מבנה מסודר.

2 – חלקי · עמדה קיימת אך לא חדה; נימוק כללי; אין דוגמה או שהדוגמה אינה קשורה.

1 – בהתחלה · חוזר על הטקסט בלי עמדה, או עמדה בלי נימוק.

✏️ דף עבודה – 💡 המשרד שלהם הוא שולחן המטבח

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

כתבה · כיתה ט' · מסלול רגיל

💡 יש בני נוער שלא מחכים לסיום התיכון כדי להגשים רעיון. בכתבה שלפניכם תכירו שלושה יזמים צעירים, ותגלו מה הם למדו – על כסף, על כישלון ועל עצמם.

כתבה

💡 המשרד שלהם הוא שולחן המטבח

הכול התחיל מבעיה

א גל ושירה, תלמידי כיתה ט', לא תכננו להקים מיזם. הם רק רצו לפתור בעיה קטנה: כל בוקר נתקעו בכניסה לבית הספר ליד ערימה של אופניים קשורים זה לזה. "חשבנו שאם יהיה מתקן חכם שמסדר את האופניים לפי שעת היציאה, כולם יחסכו זמן," מספרת שירה. הם שרטטו, בנו דגם מקרטון ומקרשים במחסן של סבא, והציגו אותו למנהלת. היום המתקן הראשון שלהם עומד בחצר, ושני בתי ספר נוספים ביקשו אחד כזה.

יזם – מי זה בכלל?

ב "יזם הוא מי שרואה בעיה ובמקום להתלונן – מנסה לפתור אותה," מסביר יואב לוי, מדריך בתוכנית יזמות לבני נוער. "לא צריך להיות גאון במחשבים או לקבל השקעה גדולה. צריך סקרנות, אומץ להציג רעיון למבוגרים, והרבה סבלנות." לדבריו, רוב הרעיונות של בני הנוער שהוא פוגש לא הופכים לעסק גדול – "וזה בכלל לא העיקר. העיקר הוא מה שהם לומדים בדרך."

העסק הקטן של מאיה

ג מאיה, בת 15, פתחה לפני שנה עסק קטן לאפייה של עוגיות בעיצוב אישי לימי הולדת. בהתחלה אפתה לחברות, ואחר כך לחברות של חברות. "הייתי בטוחה שהקושי יהיה באפייה," היא אומרת. "בפועל, הקושי האמיתי היה לקבוע מחיר. בחודש הראשון בכלל לא הרווחתי, כי לא חישבתי כמה עולים החמאה, האריזות והחשמל." אבא שלה ישב איתה על גיליון חישוב, וכך למדה מה זה עלות, הכנסה ורווח.

כשזה לא מצליח

ד לא כל ניסיון נגמר בהצלחה. עידו, בן 14, ניסה להפעיל שירות של שיעורים פרטיים במתמטיקה שתלמידי ט' נותנים לתלמידי ז'. "אחרי חודשיים היו לנו שלושה תלמידים ושישה מורים," הוא צוחק. "אף אחד לא שמע עלינו." במקום לוותר, עידו שאל את התלמידים הצעירים מה הם צריכים באמת, וגילה שהם רוצים עזרה בהכנה למבחנים – לא שיעורים קבועים. השינוי הקטן הזה הכפיל את מספר המשתתפים.

לא לשכוח שאתם בני 15

ה ליזמות צעירה יש גם צד פחות זוהר. "היו שבועות שבהם אפיתי עד אחת בלילה, ולמחרת נרדמתי בשיעור," מודה מאיה. המדריך יואב מזכיר שחשוב לשמור על איזון: "הלימודים, השינה והחברים הם לא מכשול בדרך ליזמות. הם הבסיס שלה." לדבריו, גם החוק מגביל את עבודתם של בני נוער כדי להגן עליהם, וכל מיזם צריך להתנהל בשקיפות ובליווי של מבוגר.

מה לומדים מכל זה?

ו כששואלים את שלושת היזמים הצעירים מה הדבר החשוב ביותר שלמדו, אף אחד מהם לא מדבר על כסף. "למדתי לדבר מול מבוגרים בלי לפחד," אומרת שירה. "למדתי שכישלון הוא בסך הכול מידע," אומר עידו. ומאיה? "למדתי להגיד לא. לא לכל הזמנה, לא לכל לקוח, ולא על חשבון השינה שלי."

ומה אתם יכולים לעשות?

ז אם גם לכם יש רעיון, המדריכים ממליצים להתחיל בקטן: לזהות בעיה שאתם מכירים מקרוב, לשאול אנשים אם היא מפריעה גם להם, לבנות גרסה פשוטה ולנסות. "לא צריך להמתין לרעיון המושלם," אומר יואב. "צריך להתחיל, ולתקן בדרך." אולי הפתרון לבעיה הבאה של בית הספר שלכם כבר מסתתר אצלכם, על שולחן המטבח.

📚 **מילים חשובות: יזם** – מי שמתחיל מיזם או עסק חדש מתוך רעיון · **מיזם** – פרויקט שמישהו מקים כדי להגשים רעיון · **דגם** – גרסה קטנה או ראשונית של מוצר · **עלות** – כמה כסף עולה לייצר משהו · **רווח** – הכסף שנשאר אחרי שמורידים את ההוצאות · **איזון** – מצב שבו כל דבר מקבל את המקום הנכון · **שקיפות** – כשהכול גלוי וברור לכולם

חלק א': איתור מידע (רמה א')

1. ממה בנו גל ושירה את הדגם הראשון, ולמי הציגו אותו (פסקה א')?

2. אילו שלוש תכונות צריך יזם לפי המדריך יואב לוי (פסקה ב')?

3. אילו הוצאות לא חישבה מאיה בחודש הראשון (פסקה ג')?

חלק ב': הסקה, השוואה והבנת מונח (רמה ב')

4. הסיקו מן המשפט "אחרי חודשיים היו לנו שלושה תלמידים ושישה מורים": מה הייתה הטעות של עידו בתחילת הדרך? (הסקה)

5. השוו בין המיזם של מאיה לבין המיזם של גל ושירה: במה הם דומים ובמה שונים (מטרה, מי נהנה, מה למדו)? (השוואה)

6. הסבירו את המשפט "כישלון הוא בסך הכול מידע" (פסקה ו'), והראו כיצד הוא בא לידי ביטוי בסיפור של עידו. (מונח)

חלק ג׳: טיעון והבעת עמדה (רמה ג׳)

7. יש הטוענים שבתי ספר צריכים ללמד יזמות כמקצוע חובה, ויש הטוענים שבגיל 14–15 עדיף להתמקד בלימודים ובחברים. באיזו עמדה אתם תומכים? נמקו, והסתמכו על פרט אחד לפחות מן הכתבה או מניסיונכם.

💡 (תזכורת לכתיבת תשובה מלאה: הצהרת עמדה ברורה + נימוק הגיוני + הוכחה או דוגמה)

☐ כתבתי עמדה ברורה ☐ הוספתי נימוק הגיוני ☐ הבאתי הוכחה או דוגמה

משימת כתיבה

8. זהו בעיה קטנה בבית הספר או בשכונה, והציעו לה מיזם. כתבו: הבעיה, הפתרון, את מי נשאל קודם, ומה יהיה הצעד הראשון (8–10 שורות).

🎟️ כרטיס יציאה

1. משפט אחד מן הטקסט שאני זוכר/ת: _____
2. שאלה שעדיין יש לי: _____

איך הרגשתי בתרגול? ☐ 😀 ☐ 🙂 ☐ 😐 ☐ 😟